

ЗАКОН УКРАЇНИ

Про внесення змін до Закону України "Про автомобільний транспорт"
щодо вдосконалення регулювання ринку послуг з перевезення пасажирів
і вантажів автомобільним транспортом

Верховна Рада України постановляє:

І. Внести до Закону України "Про автомобільний транспорт" (Відомості Верховної Ради України, 2006 р., № 32, ст. 273 із наступними змінами) такі зміни:

1. У статті 1:

абзац двадцять перший викласти в такій редакції:

"автомобільний перевізник – суб'єкт господарювання, який здійснює на комерційній основі чи за рахунок власних коштів перевезення пасажирів та/або вантажів транспортними засобами";

абзац тридцять перший виключити;

доповнити з урахуванням алфавітного порядку термінами такого змісту:

"бездоганна ділова репутація здобувача ліцензії, ліцензіата, менеджера (управителя) з перевезень (далі – бездоганна ділова репутація) – сукупність підтвердженої інформації про здобувача ліцензії, ліцензіата, менеджера (управителя) з перевезень щодо відповідності їхньої діяльності вимогам закону";

"Єдиний комплекс інформаційних систем у сфері безпеки на наземному транспорті – інформаційно-комунікаційна система, що становить сукупність автоматизованих систем, програмно-інформаційних комплексів, програмних, програмно-технічних і технічних засобів комунікації, що забезпечують обробку та захист інформації, електронну взаємодію з метою надання послуг";

"менеджер (управитель) з перевезень – фізична особа, яка має достатній рівень професійної компетентності щодо планування та організаційного забезпечення пасажирських та/або вантажних перевезень, що підтверджується свідоцтвом професійної компетентності";

"навчальний центр підвищення кваліфікації – суб'єкт господарювання, призначений центральним органом виконавчої влади для здійснення навчання менеджерів (управителів) з перевезень з метою набуття професійної компетентності";

"належний фінансовий стан – наявність у здобувача ліцензії, ліцензіата фінансових та матеріальних ресурсів, достатніх для забезпечення провадження ліцензованої діяльності";

"професійна компетентність – динамічна комбінація знань, умінь та навичок, що визначає здатність менеджера (управителя) з перевезень виконувати свої професійні обов'язки";

"свідоцтво професійної компетентності – документ встановленого зразка, що підтверджує відповідність професійної компетентності та/або кваліфікації менеджера (управителя) з перевезень встановленим вимогам";

"службове приміщення – приміщення, розміщене на території України та пристосоване для забезпечення адміністративної діяльності, зберігання документів щодо умов провадження та організації господарської діяльності з перевезення пасажирів та/або вантажів, що відповідає вимогам, встановленим ліцензійними умовами провадження господарської діяльності з перевезення пасажирів та/або вантажів автомобільним транспортом".

2. Частину п'ятнадцяту статті 6 виключити.

3. Статтю 9 викласти в такій редакції:

"Стаття 9. Ліцензування на автомобільному транспорті

Ліцензуванню підлягає господарська діяльність з перевезення пасажирів та/або міжнародних перевезень вантажів, перевезень небезпечних вантажів автомобільним транспортом, а саме:

внутрішніх перевезень пасажирів автобусами, крім перевезення підприємствами своїх працівників, перевезення школярів чи студентів;

внутрішніх перевезень пасажирів на таксі;

внутрішніх перевезень пасажирів легковими автомобілями на замовлення;

внутрішніх перевезень небезпечних вантажів та небезпечних відходів вантажними автомобілями;

міжнародних перевезень пасажирів автобусами;

міжнародних перевезень пасажирів на таксі;

міжнародних перевезень пасажирів легковими автомобілями на замовлення;

міжнародних перевезень вантажів вантажними автомобілями (крім перевезення небезпечних вантажів та небезпечних відходів);

міжнародних перевезень небезпечних вантажів та небезпечних відходів вантажними автомобілями.

Ліцензування на автомобільному транспорті спрямоване на визначення початкових і поточних вимог до надання послуг з перевезення пасажирів і вантажів, а також найважливіших параметрів обслуговування споживачів.

Ліцензування на автомобільному транспорті здійснюється з метою:

сприяння становленню сучасного ринку послуг з перевезення пасажирів і вантажів автомобільним транспортом, розвитку автомобільного транспорту та стимулювання впровадження нових видів послуг;

підвищення ефективності використання транспортних засобів;

створення конкурентного середовища;

захисту прав споживачів та ринку послуг;

забезпечення соціальних стандартів транспортного обслуговування;

забезпечення використання сертифікованих і дозволених до використання транспортних засобів, у тому числі пристосованих для перевезення пасажирів у кріслах колісних, пасажирів з порушенням зору або слуху;

забезпечення доступності послуг та підвищення якості транспортного обслуговування.

Ліцензія на міжнародні перевезення пасажирів надає автомобільному перевізнику право здійснювати внутрішні перевезення пасажирів.

Ліцензійні умови провадження господарської діяльності з перевезення пасажирів та/або вантажів автомобільним транспортом визначаються відповідно до Закону України "Про ліцензування видів господарської діяльності" з урахуванням положень цього Закону".

4. Доповнити статтями 9¹–9⁴ такого змісту:

"Стаття 9¹. Ділова репутація

Ліцензіат, здобувач ліцензії, а також менеджер (управитель) з перевезень повинні мати бездоганну ділову репутацію.

Ліцензіат, менеджер (управитель) з перевезень мають бездоганну ділову репутацію, за умови відсутності рішення про втрату бездоганної ділової репутації.

Порядок встановлення втрати та відновлення бездоганної ділової репутації встановлюється Кабінетом Міністрів України.

Бездоганна ділова репутація втрачається особою у разі вчинення нею кримінального або адміністративного правопорушення, пов'язаного із службовою або професійною діяльністю, у тому числі порушення вимог законодавства у сферах господарської діяльності, безпеки на автомобільному

транспорті, дорожнього руху та його безпеки, законодавства про відновлення платоспроможності боржника або визнання його банкрутом, законодавства у сфері протидії торгівлі людьми, незаконному обігу наркотичних засобів, психотропних речовин і прекурсорів, податкового або трудового законодавства.

Перелік порушень вимог законодавства та ступінь їх серйозності визначаються порядком встановлення втрати або відновлення бездоганної ділової репутації.

Центральний орган виконавчої влади, що реалізує державну політику з питань безпеки на наземному транспорті, ухвалює рішення про втрату або відновлення бездоганної ділової репутації ліцензіата, менеджера (управителя) з перевезень відповідно до порядку встановлення втрати або відновлення бездоганної ділової репутації.

Відомості про вчинені ліцензіатом, менеджером (управителем) з перевезень порушення вимог законодавства, перелік яких визначено порядком встановлення втрати або відновлення бездоганної ділової репутації, вносяться до Єдиного комплексу інформаційних систем у сфері безпеки на наземному транспорті, є відкритими та зберігаються: щодо ліцензіата – протягом провадження ліцензованої діяльності та п'яти років з моменту її припинення; щодо менеджера (управителя) з перевезень – протягом чинності свідоцтва професійної компетентності та п'яти років з моменту втрати ним чинності.

Стаття 9². Належний фінансовий стан

Ліцензіат, здобувач ліцензії повинен відповідати вимогам щодо належного фінансового стану, встановленим ліцензійними умовами провадження господарської діяльності з перевезення пасажирів та/або вантажів автомобільним транспортом, та підтримувати такий стан протягом всього періоду провадження ліцензованої діяльності.

Балансова вартість основних засобів та оборотних активів за останній звітний фінансовий рік для підтвердження належного фінансового стану ліцензіата, здобувача ліцензії визначається ліцензійними умовами провадження господарської діяльності з перевезення пасажирів та/або вантажів автомобільним транспортом.

Ліцензіат, здобувач ліцензії може підтвердити свій належний фінансовий стан також шляхом надання банківської гарантії, договору страхування відповідальності за шкоду, заподіяну життю та здоров'ю пасажирів під час користування автомобільним транспортом, та/або за шкоду, заподіяну вантажу та/або багажу при перевезенні, за класом страхування, визначеним відповідно до Закону України "Про страхування".

Строк дії банківської гарантії і договору страхування, а також сума такої гарантії та страхова сума для підтвердження належного фінансового стану встановлюються ліцензійними умовами провадження господарської діяльності з перевезення пасажирів та/або вантажів автомобільним транспортом.

Документи, що надаються ліцензіатом, здобувачем ліцензії для підтвердження належного фінансового стану, визначаються ліцензійними умовами провадження господарської діяльності з перевезення пасажирів та/або вантажів автомобільним транспортом з урахуванням положень цього Закону.

Стаття 9³. Професійна компетентність

Ліцензіат, здобувач ліцензії у випадках, визначених цим Законом, вважається таким, що відповідає вимогам професійної компетентності, за наявності у його менеджера (управителя) з перевезень дійсного свідоцтва професійної компетентності.

Свідоцтво професійної компетентності менеджера (управителя) з перевезень видається строком на 10 років після успішного складення письмового іспиту в центральному органі виконавчої влади, визначеному Кабінетом Міністрів України.

Порядок складення іспиту, видачі свідоцтва професійної компетентності та його анулювання визначається Кабінетом Міністрів України.

У разі припинення дії документів на підтвердження професійної компетентності менеджера (управителя) з перевезень ліцензіат протягом 20 робочих днів має забезпечити відновлення професійної компетентності шляхом залучення менеджера (управителя) з перевезень, який має дійсне свідоцтво професійної компетентності.

У разі незалучення такого менеджера (управителя) з перевезень у строк, визначений частиною четвертою цієї статті, центральний орган виконавчої влади, що реалізує державну політику з питань безпеки на наземному транспорті, здійснює перевірку додержання автомобільним перевізником ліцензійних умов провадження господарської діяльності з перевезення пасажирів та/або вантажів автомобільним транспортом.

Стаття 9⁴. Порядок ведення Єдиного комплексу інформаційних систем у сфері безпеки на наземному транспорті

Власником, розпорядником та адміністратором Єдиного комплексу інформаційних систем у сфері безпеки на наземному транспорті є центральний орган виконавчої влади, що реалізує державну політику з питань безпеки на наземному транспорті.

Положення про Єдиний комплекс інформаційних систем у сфері безпеки на наземному транспорті затверджується Кабінетом Міністрів України з дотриманням вимог цього Закону, законів України "Про захист інформації в інформаційно-комунікаційних системах", "Про захист персональних даних", "Про інформацію", "Про електронну ідентифікацію та електронні довірчі послуги", "Про електронні документи та електронний документообіг", "Про публічні електронні реєстри".

Доступ до Єдиного комплексу інформаційних систем у сфері безпеки на наземному транспорті надається автомобільному перевізнику в електронній формі із застосуванням кваліфікованого електронного підпису відповідно до Закону України "Про електронну ідентифікацію та електронні довірчі послуги".

Для цілей цього Закону орган ліцензування в порядку електронної інформаційної взаємодії безоплатно здійснює обмін інформацією, отримує відомості та користується даними публічних електронних реєстрів, зокрема Реєстру суб'єктів проведення обов'язкового технічного контролю транспортних засобів, Реєстру товарно-транспортних накладних, Єдиного державного реєстру транспортних засобів, Реєстру адміністративних правопорушень у сфері безпеки дорожнього руху, Єдиного державного реєстру юридичних осіб, фізичних осіб – підприємців та громадських формувань, Єдиного державного реєстру судових рішень у справах про адміністративні правопорушення та про притягнення осіб до кримінальної відповідальності за рішеннями суду, що набрали законної сили, Єдиного державного реєстру авторизованих економічних операторів, Єдиного державного інформаційного веб-порталу "Єдине вікно для міжнародної торгівлі", Реєстру застрахованих осіб, Єдиного державного вебпорталу електронних послуг, реєстрами територіальних громад та іншими автоматизованими системами та інформаційними ресурсами, базами інших юридичних осіб в обсязі та у випадках, визначених законодавством.

Автоматизований обмін інформацією в порядку електронної інформаційної взаємодії здійснюється в електронній формі з дотриманням вимог законів України "Про електронні документи та електронний документообіг", "Про електронну ідентифікацію та електронні довірчі послуги", "Про захист інформації в інформаційно-комунікаційних системах", "Про захист персональних даних".

5. Абзац шостий частини другої статті 30 викласти в такій редакції:

"здійснювати організацію та контроль за своєчасним проходженням водіями медичного огляду".

6. Статтю 34 викласти в такій редакції:

"Стаття 34. Вимоги до автомобільного перевізника

Автомобільний перевізник повинен:

виконувати вимоги цього Закону та інших нормативно-правових актів у сфері перевезення пасажирів та/або вантажів;

використовувати на маршруті транспортні засоби, пристосовані для перевезення пасажирів, у тому числі для перевезення пасажирів у кріслах колісних, пасажирів з порушенням зору або слуху, у кількості, визначеній замовником перевезень;

утримувати транспортні засоби в належному технічному і санітарному стані та забезпечувати їх зберігання відповідно до вимог статті 21 цього Закону;

забезпечувати контроль технічного і санітарного стану транспортних засобів перед виїздом на маршрут;

забезпечувати проведення медичного контролю стану здоров'я водіїв;

організовувати проведення початкового та періодичного навчання водіїв, у тому числі з питань супроводу осіб з інвалідністю під час посадки у транспортний засіб і висадки з нього, згідно з вимогами законодавства;

забезпечувати умови праці та відпочинку водіїв згідно з вимогами законодавства;

забезпечувати безпеку дорожнього руху;

забезпечувати водіїв відповідною документацією на перевезення пасажирів та/або вантажів.

Автомобільний перевізник зобов'язаний забезпечувати ознайомлення з документами щодо умов провадження та організації господарської діяльності з перевезення пасажирів та/або вантажів автомобільним транспортом особам, уповноваженим на здійснення заходів державного нагляду (контролю) на автомобільному транспорті".

7. Главу 6 розділу I доповнити статтями 34¹ і 34² такого змісту:

"Стаття 34¹. Менеджер (управитель) з перевезень

Менеджер (управитель) з перевезень повинен мати бездоганну ділову репутацію та достатній рівень професійної компетентності щодо планування та організаційного забезпечення пасажирських та/або вантажних перевезень, що підтверджується дійсним свідоцтвом професійної компетентності.

Менеджером (управителем) з перевезень може бути власник (співвласник) або працівник автомобільного перевізника чи фізична особа, призначена автомобільним перевізником на умовах договору відповідно до законодавства.

Менеджер (управитель) з перевезень організовує та постійно контролює діяльність з перевезення пасажирів та/або вантажів, несе відповідальність за її здійснення.

Менеджер (управитель) з перевезень може організовувати та постійно контролювати діяльність з перевезення пасажирів та/або вантажів, нести відповідальність за її здійснення одночасно не більше ніж чотирьох автомобільних перевізників із загальною максимальною кількістю автомобільних транспортних засобів, що не перевищує 50 одиниць.

Менеджер (управитель) з перевезень діє в інтересах автомобільного перевізника, виконує покладені на нього обов'язки та реалізує свої права особисто, несе за це відповідальність відповідно до договору та законодавства.

На підставі рішення про втрату бездоганної ділової репутації центральний орган виконавчої влади, що забезпечує реалізацію державної політики у сфері автомобільного транспорту, анулює свідоцтво професійної компетентності менеджера (управителя) з перевезень у порядку, визначеному Кабінетом Міністрів України.

У разі втрати менеджером (управителем) з перевезень бездоганної ділової репутації центральний орган виконавчої влади, що реалізує державну політику з питань безпеки на наземному транспорті, протягом трьох днів з дня прийняття відповідного рішення вносить відомості про втрату бездоганної ділової репутації до Єдиного комплексу інформаційних систем у сфері безпеки на наземному транспорті.

Ліцензіат або менеджер (управитель) з перевезень може вжити заходів для відновлення бездоганної ділової репутації, за умови відбування покарання, виконання адміністративного стягнення, сплати усіх штрафів, виконання адміністративно-господарських санкцій, усунення порушень законодавства про захист економічної конкуренції, перелік яких визначено в порядку встановлення втрати або відновлення бездоганної ділової репутації.

Стаття 34². Перевірка рівня професійної компетентності менеджера (управителя) з перевезень

Перевірка рівня професійної компетентності менеджера (управителя) з перевезень здійснюється центральним органом виконавчої влади, визначеним Кабінетом Міністрів України.

Вимоги до навчальних центрів з підвищення кваліфікації, порядок їх призначення, відмови у призначенні та анулювання призначення визначаються Кабінетом Міністрів України".

8. Частину другу статті 53 виключити.

9. Статтю 59 викласти в такій редакції:

"Стаття 59. Міжнародний автомобільний перевізник пасажирів та/або вантажів

Резиденти України, які здійснюють міжнародні перевезення пасажирів та/або вантажів, повинні мати передбачену законодавством документацію та забезпечувати всі види обов'язкового страхування, передбачені законодавством України.

Нерезиденти України, які здійснюють регулярні, нерегулярні та маятникові (човникові) перевезення пасажирів у міжнародному сполученні по території України, повинні забезпечувати необхідні режими праці і відпочинку водіїв, контроль стану їхнього здоров'я, а також контроль технічного, санітарного та екологічного стану автобуса перед виїздом на маршрут.

Право на здійснення міжнародних перевезень пасажирів транспортними засобами надається водіям, яким виповнився 21 рік".

10. У тексті Закону слова "центральный орган виконавчої влади, що забезпечує реалізацію державної політики з питань безпеки на наземному транспорті" у всіх відмінках замінити словами "центральный орган виконавчої влади, що реалізує державну політику з питань безпеки на наземному транспорті" у відповідному відмінку.

II. Прикінцеві та перехідні положення

1. Цей Закон набирає чинності через один рік з дня його опублікування, крім абзаців другого – дев'ятого пункту 4 розділу I цього Закону та пункту 6 цього розділу, які набирають чинності з дня опублікування цього Закону.

2. Особи, які надають послуги з перевезення пасажирів та/або вантажів автомобільним транспортом, продовжують здійснювати свою діяльність на підставі ліцензій, виданих до набрання чинності цим Законом, за умови подання протягом одного року з дня набрання чинності цим Законом до органу ліцензування документів для підтвердження належного фінансового стану та свідоцтва професійної компетентності менеджера (управителя) з перевезень.

3. Установити, що автомобільний перевізник, який має ліцензію на право провадження господарської діяльності з перевезення пасажирів та/або міжнародних перевезень вантажів, перевезень небезпечних вантажів автомобільним транспортом на день набрання чинності цим Законом, вважається таким, що має бездоганну ділову репутацію.

4. Особа, яка на день набрання чинності цим Законом має документально підтверджений досвід управління діяльністю з перевезення пасажирів та/або вантажів не менше 10 років, отримує свідоцтво професійної компетентності менеджера (управителя) з перевезень без складення іспиту.

5. Свідоцтва професійної компетентності, які є дійсними на день набрання чинності цим Законом, продовжують діяти до закінчення строку, на який їх видано, але не більше п'яти років з дня набрання чинності цим Законом.

6. Кабінету Міністрів України протягом одного року з дня опублікування цього Закону:

забезпечити прийняття нормативно-правових актів, передбачених цим Законом;

привести свої нормативно-правові акти у відповідність із цим Законом;

забезпечити приведення міністерствами та іншими центральними органами виконавчої влади їх нормативно-правових актів у відповідність із цим Законом.

Президент України

м. Київ
27 березня 2025 року
№ 4337-IX

В. ЗЕЛЕНСЬКИЙ